

Kollegaskab

Temaet: "Kollegaskab" lægger op til dialoger om forskellige måder at hjælpe hinanden i situationer med et stort arbejds-pres. Den Danske Ordbog definerer "pres" som et kraftigt, vedvarende tryk. Her betyder arbejds-pres oplevelsen af i længere tid at være overbebyrdet, som kan mærkes som en spænding i kroppen.

Kollegaskab

Introduktionskort: Runde 1

Første runde består af tre kort med hverdagssituationer og nogle svar. Ordstyreren læser kort 1.A. Første person fortæller, hvilket svar der passer bedst, og begrundet sit valg. Det er tilladt at angive, at begge eller ingen svar passer. Turen går videre, indtil alle har svaret, inklusiv ordstyreren. Dernæst læses de næste kort.

Kollegaskab

Kort 1.A

 Du er frustreret over, at du skal gå på kompromis med din faglighed (Du kan ikke løse dine opgaver, som du gerne vil). Hvilket svar vedr. forskellige former for hjælp passer bedst på dig?

 Mine kollegaer skal først og fremmest lytte, når jeg lufter mine frustrationer

 Mine kollegaer skal komme med et løsningsforslag

 Mine kollegaer skal give mig plads til at finde en løsning (Holde sig væk)

Kollegaskab

Kort 1.B

- 👍 Hvilke af disse citater passer bedst på, hvordan andre kan hjælpe dig i situationer, hvor du oplever et stort arbejdspress?
- 📣 Det er rart, at mine kollegaer tilbyder deres hjælp og kommer med gode råd, uden at jeg har bedt om det
- 📣 Jeg skal nok selv sige til, hvis jeg har brug for hjælp

Kollegaskab

Kort 1.C

 Din kollega skal gøre dig opmærksom på en faglig fejl, som du ikke er klar over, at du har begået.
Hvordan foretrækker du at få det at vide?

 Jeg foretrækker, at min kollega lader være med at sige tingene alt for direkte (Er nænsom; "går lidt rundt om den varme grød")

 Jeg foretrækker, at min kollega påpeger fejlen direkte (Går lige til sagen)

Kollegaskab

Viden: Runde 1

Det er forskelligt fra person til person, om man gerne vil have hjælp fra en kollega, uden at man selv har bedt om det. For nogle er det en lettelse og udtryk for interesse, hvis en kollega uopfordret kommer og tilbyder at tage en opgave. Andre kan derimod opfatte uopfordret hjælp som en belastning.

Kollegaskab

Introduktionskort: Runde 2

Anden runde består af kort med citater. Alle placerer på samme tid deres brik på spillepladen. Ordstyreren læser citatet fra kort 2.A. Vækker citatet meget stor genkendelse, placeres brikken på 5-tallet. Vækker citatet slet ingen genkendelse, placeres brikken på felt 1-tallet osv. På skift begrundes valgene. Dernæst læses de næste kort.

Kollegaskab

Kort 2.A

“Det er en hjælp at høre fra andre, at de også synes, at tingene er svære”.

Kollegaskab

Kort 2.B

“Hvis jeg oplever et fagligt problem, kan det hjælpe at få input fra en kollega ift. mulige løsninger”.

Kollegaskab

Kort 2.C

“Jeg lader tit være med at bede om hjælp fra en kollega, selv om jeg har brug for det”.

Kollegaskab

Viden: Runde 2

100 medarbejdere har svaret på, om de tit lader være med at bede om hjælp fra en kollega, selv om de har brug for det. 45 procent svarede, at det passer præcist eller nogenlunde. Der kan være flere grunde til, at det er svært at bede om hjælp. Man kan frygte for at få et nej, være usikker på, om det er rimeligt at bede om hjælp, eller være bange for at blive opfattet negativt, eller være til besvær.

Kollegaskab

Introduktionskort: Runde 3

Tredje runde består af åbne spørgsmål omkring kollegaskab. Ordstyreren læser kort 3.A, og første person svarer. De øvrige får mulighed for at stille uddybende spørgsmål. Turen går videre, indtil alle har svaret, inklusiv ordstyreren. Dernæst læses de næste kort.

Kollegaskab

Kort 3.A

Hvad, synes du, kendetegner en god kollega?

Fortæl om en god oplevelse du har haft med en eller flere af dine kollegaer.

Kollegaskab

Kort 3.B

Hvordan hjælper du dine kollegaer i hverdagen?

Kom med et eksempel, hvor du hjalp en kollega.

Kollegaskab

Kort 3.C

Her er et citat fra en medarbejder: *“Det er vigtigt at hjælpe kollegaer, men det er også vigtigt at tale om, at der er grænser for, hvor meget det er muligt at støtte kollegaer.”*

Hvad tænker du om dette citat?

Hvordan mener du at kollegaer og ledere kan tage højde for, at der er grænser for hvor meget, man kan hjælpe hinanden?

Kollegaskab

Viden: Runde 3

“Jeg har tænkt over ordsproget: Vær mod andre som du ønsker, de skal være mod dig. Den holder jo ikke rigtig, for vi har jo meget forskellige ønsker og måder at blive anerkendt”. Sådan siger en medarbejder og peger på, at det er vigtigt at tale om forventninger til hinanden.

Kollegaskab

Handlingskort

Alle besvarer på skift det første spørgsmål. Dernæst drøftes det andet spørgsmål i fællesskab. Noter evt. jeres svar.

Spørgsmål 1: Hvad interesserede dig mest ved dialogerne, og er der noget, der overraskede dig?

Spørgsmål 2: Kom med forslag til, hvad I kan gøre fremadrettet for at understøtte et kollegaskab med plads til forskelligheder.

Anerkendelse

Temaet: "Anerkendelse" lægger op til dialoger om forskellige veje til at bringe anerkendelse i spil på en arbejdsplads. Anerkendelse er ikke det samme som ros, selv om ros kan være vigtig for at føle sig anerkendt. Her betyder anerkendelse at se andre, og at blive set af andre. Man kan kun anerkende én, der selv er anerkendt, skriver filosofen Hegel, og peger på, at en anerkendelse skal modtages.

Anerkendelse

Introduktionskort: Runde 1

Første runde består af tre kort med hverdagssituationer og nogle svar. Ordstyreren læser kort 1.A. Første person fortæller, hvilket svar der passer bedst, og begrundet sit valg. Det er tilladt at angive, at begge eller ingen svar passer. Turen går videre, indtil alle har svaret, inklusiv ordstyreren. Dernæst læses de næste kort.

Anerkendelse

Kort 1.A

 I vil gerne sætte fokus på anerkendelse i kollegagruppen. Hvilket af disse svar passer bedst på, hvordan du gerne vil anerkendes?

 Jeg foretrækker at få anerkendelse for mine faglige kompetencer

 Jeg foretrækker at få anerkendelse for mine personlige kompetencer

 Jeg foretrækker at få anerkendelse for både mine faglige og personlige kompetencer

Anerkendelse

Kort 1.B

 Hvilke af disse udtalelser omkring
anerkendelse passer bedst på dig?

 Jeg vil gerne have anerkendelse løbende - uanset om
jeg har udført en konkret arbejdsopgave eller ej

 Jeg vil gerne have anerkendelse løbende - men kun
i forbindelse med en konkret arbejdsopgave

 Jeg har ikke brug for løbende anerkendelse

Anerkendelse

Kort 1.C

 Hvem er det vigtigst for dig at få anerkendelse fra?

 Kollegaer

 Nærmeste leder

 Borgerne/brugerne/børnene osv.

Anerkendelse

Viden: Runde 1

Selv om vi er fælles om at have behov for anerkendelse, så opfatter vi anerkendelse forskelligt. Vi kan derfor ikke tage for givet, at en anerkendelse også bliver modtaget som en anerkendelse. Derfor er det vigtigt at have dialoger om anerkendelse på en arbejdsplads.

Anerkendelse

Introduktionskort: Runde 2

Anden runde består af kort med citater. Alle placerer på samme tid deres brik på spillepladen. Ordstyreren læser citatet fra kort 2.A. Vækker citatet meget stor genkendelse, placeres brikken på 5-tallet. Vækker citatet slet ingen genkendelse, placeres brikken på felt 1-tallet osv. På skift begrundes valgene. Dernæst læses de næste kort.

Anerkendelse

Kort 2.A

"Anerkendelse for mig er også, at andre viser interesse for mig som privatperson, f.eks. spørger ind til, hvordan det går med mine børn".

Anerkendelse

Kort 2.B

"Jeg kan mærke en forskel på min modtagelighed for anerkendelse, alt efter hvor fagligt udfordret og usikker jeg føler mig".

Anerkendelse

Kort 2.C

"Anerkendelse er også små ord som "godt gået", for så føler jeg mig set og værdsat i hverdagen".

Anerkendelse

Viden: Runde 2

Der er forskel på, hvad man forbinder med anerkendelse. For nogle er anerkendelse at blive bemærket i dagligdagen eller at møde forståelse, f.eks. ved at andre siger: *“Jeg kan godt se, at der er mange opgaver”*, eller: *“Sikke du knokler”*. For andre er anerkendelse i højere grad knyttet sammen med en opgaveløsning.

Anerkendelse

Introduktionskort: Runde 3

Tredje runde består af åbne spørgsmål omkring anerkendelse. Ordstyreren læser kort 3.A, og første person svarer. De øvrige får mulighed for at stille uddybende spørgsmål. Turen går videre, indtil alle har svaret, inklusiv ordstyreren. Dernæst læses de næste kort.

Anerkendelse

Kort 3.A

Hvad forbinder du med anerkendelse og hvad forbinder du IKKE med anerkendelse?

Fortæl om en situation, hvor du har følt dig anerkendt.

Anerkendelse

Kort 3.B

Hvordan anerkender du dine kollegaer? (Til ledere:
Hvordan anerkender du dine medarbejdere?)

Kom med et eksempel på en situation, hvor du anerkendte
en kollega (Til ledere: Kom med et eksempel på en
situation, hvor du anerkendte en medarbejder)

Anerkendelse

Kort 3.C

En medarbejder beskriver anerkendelse på følgende måde:

"Anerkendelse for mig er også, at der bliver lagt mærke til de udfordringer, jeg har. Altså at det bliver anerkendt, at der er nogle ting, jeg ikke kan".

Hvad tænker du om citatet?

Hvis anerkendelse også handler om at tage højde for det, du ikke kan, hvordan foretrækker du, at en leder og en kollega gør dette?

Anerkendelse

Viden: Runde 3

“Mit dilemma er ofte: Hvor meget kan medarbejderen tåle.

For jeg vil jo ikke presse for meget, men omvendt skal vi også stille krav”. Her sætter en leder fokus på en vigtig afvejning.

Der findes ikke et entydigt svar, for det er individuelt, hvor grænserne går. Derfor er det vigtigt at have dialoger om dette.

Anerkendelse

Handlingskort

- Alle besvarer på skift det første spørgsmål. Dernæst drøftes det andet spørgsmål i fællesskab. Noter evt. jeres svar.
- Spørgsmål 1: Hvad interesserede dig mest ved dialogerne, og er der noget, der overraskede dig?
- Spørgsmål 2: Kom med forslag til, hvad I kan gøre fremadrettet for at understøtte et anerkendende arbejdsfællesskab.

Moralske konflikter

Temaet: "Moralske konflikter" lægger op til dialoger om forskellige måder at håndtere og opleve situationer, hvor der er en konflikt mellem egne krav til, hvordan man fagligt vil udføre arbejdet, og hvad der er muligt.

Moralske konflikter

Introduktionskort: Runde 1

Første runde består af tre kort med hverdagssituationer og nogle svar. Ordstyreren læser kort 1.A. Første person fortæller, hvilket svar der passer bedst, og begrundet sit valg. Det er tilladt at angive, at begge eller ingen svar passer. Turen går videre, indtil alle har svaret, inklusiv ordstyreren. Dernæst læses de næste kort.

Moralske konflikter

Kort 1.A

- I situationer, hvor du bliver pålagt at skulle gå på kompromis med kvaliteten i dit arbejde, hvilke af disse to handlinger hjælper dig bedst?
- Det hjælper at få talt om, hvad der bekymrer mig
- Det hjælper at få tid for mig selv

Moralske konflikter

Kort 1.B

 Du oplever et stort arbejdspress. Hvilke af disse udtalelser passer bedst på, hvordan du foretrækker at få hjælp?

 Jeg foretrækker at prioritere mine egne opgaver

 Det kan være en hjælp, at andre prioriterer for mig

Moralske konflikter

Kort 1.C

 I situationer, hvor du ikke kan leve op til dine egne eller andres forventninger, hvilke af disse måder at reagere på passer bedst på dig?

 Jeg trækker mig, når jeg er presset

 Jeg reagerer udadvendt, når jeg er presset

 Jeg knokler igennem

Moralske konflikter

Viden: Runde 1

Nogle håndterer moralske konflikter ved at forsøge at “bagatellisere problemet”, dvs. forsøge at gøre problemet mindre, enten ved at løse det eller ved at forsøge at tænke på andre ting. Andre håndterer moralske konflikter ved at tale om problemet og italesætte de elementer, der ikke kan løses.

Moralske konflikter

Introduktionskort: Runde 2

Anden runde består af kort med citater. Alle placerer på samme tid deres brik på spillepladen. Ordstyreren læser citatet fra kort 2.A. Vækker citatet meget stor genkendelse, placeres brikken på 5-tallet. Vækker citatet slet ingen genkendelse, placeres brikken på felt 1-tallet osv. På skift begrundes valgene. Dernæst læses de næste kort.

Moralske konflikter

Kort 2.A

“Jeg kan godt bekymre mig om, hvorvidt jeg har trådt andre over tæerne, ved noget, jeg har sagt eller gjort”.

Moralske konflikter

Kort 2.B

"Jeg kunne tænke mig, at vi kunne blive bedre til at tale åbent om vores tvivl og usikkerhedw".

Moralske konflikter

Kort 2.C

“Jeg kan godt tænke på, om andre taler om mig bag min ryg”

Moralske konflikter

Viden: Runde 2

100 medarbejdere har besvaret spørgsmålene 2.A og 2.C. På spørgsmålet: *"Jeg kan godt bekymre mig om, hvorvidt jeg har trådt andre over tæerne, ved noget jeg har sagt eller gjort"*, svarede 57 procent, at det passede præcist eller nogenlunde. På spørgsmålet: "Jeg kan godt tænke på, om andre taler om mig bag min ryg", svarede 30 procent, at det passede præcist eller nogenlunde.

Moralske konflikter

Introduktionskort: Runde 3

Tredje runde består af åbne spørgsmål omkring moralske konflikter. Ordstyreren læser kort 3.A, og første person svarer. De øvrige får mulighed for at stille uddybende spørgsmål. Turen går videre, indtil alle har svaret, inklusiv ordstyreren. Dernæst læses de næste kort.

Moralske konflikter

Kort 3.A

- 📣 I hvilke situationer kan du opleve moralske konflikter, dvs. en konflikt mellem hvordan du gerne vil udføre arbejdet, og hvad der er muligt?
- 📣 Hvad bekymrer du dig om?

Moralske konflikter

Kort 3.B

Hvad kendetegner situationer på en arbejdsplads, hvor du er tryk?

Hvad dæmper din usikkerhed og giver en "ro i maven"?

Moralske konflikter

Kort 3.C

Her er et citat fra en medarbejder: *“Jeg har ikke nogen ambitioner om at være fejlfri, for så har jeg da tabt på forhånd”.*

Hvad tænker du om citatet?

Hvordan kan andre hjælpe dig til at turde fejle? (Hvis du ikke mener, at det er relevant, så angiv dette)

Moralske konflikter

Viden: Runde 3

“Når du skriver moralske konflikter, får jeg en klump i halsen. Jeg føler mig ramt. Men det er rart, at der bliver sat ord på de utilstrækkelighedsfølelser, jeg bilder mig selv ind, at jeg står alene med”. Sådan siger en medarbejder. Selv om det i hverdagen ikke er muligt at ændre rammerne, så kan et stærkt arbejdsfællesskab og dialoger i dagligdagen ændre på følelsen af at stå alene.

Moralske konflikter

Handlingskort

 Alle besvarer på skift det første spørgsmål. Dernæst drøftes det andet spørgsmål i fællesskab. Noter evt. jeres svar.

 Spørgsmål 1: Hvad interesserede dig mest ved dialogerne, og er der noget, der overraskede dig?

 Spørgsmål 2: Kom med forslag til, hvad ledere og medarbejdere kan gøre fremadrettet for at håndtere moralske konflikter i et arbejdsfællesskab?

Ledelse

Temaet: "Ledelse" lægger op til dialoger om forskellige former for ledelsesmæssig støtte. Kortene kan drøftes i grupper, hvor lederen sidder og lytter, eller I kan bringe udvalgte kort i spil ved MUS-samtaler.

Ledelse

Introduktionskort: Runde 1

Første runde består af tre kort med hverdagssituationer og nogle svar. Ordstyreren læser kort 1.A. Første person fortæller, hvilket svar der passer bedst, og begrundet sit valg. Det er tilladt at angive, at begge eller ingen svar passer. Turen går videre, indtil alle har svaret, inklusiv ordstyreren. Dernæst læses de næste kort.

Ledelse

Kort 1.A

Du bruger mere tid på opgaverne end rammerne tillader.

Hvilke af disse to udsagn passer bedst på, hvordan din leder kan hjælpe dig i sådan en situation.

Min leder skal lytte

Min leder skal hjælpe med en løsning

Min leder skal hjælpe til at jeg selv kan finde en løsning

Ledelse

Kort 1.B

 Hvis der skal ske store forandringer i dit arbejde, hvordan foretrækker du at få det at vide:

 Jeg vil gerne have det at vide i god tid, så jeg kan forberede mig

 Jeg vil gerne have det at vide kort før det er aktuelt, så jeg ikke skal bekymre mig om det

Ledelse

Kort 1.C

- Du har haft en samtale med din leder omkring et fagligt problem, og I har fundet en løsning. Hvilket udsagn passer bedst på dig?
- Jeg kan godt lide, at min leder løbende følger op på, hvordan jeg klarer mine opgaver
- Jeg har ikke brug for, at min leder kommer, hvis jeg ikke har bedt om det

Ledelse

Viden: Runde 1

100 medarbejdere har svaret på, hvilken form for ledelse de foretrækker, efter der er fundet en løsning på et fagligt problem. 43 procent svarede, at de foretrækker en leder, der følger op. 57 procent svarede, at de ikke har brug for opfølgning fra en leder, hvis de ikke selv har bedt om det.

Ledelse

Introduktionskort: Runde 2

Anden runde består af kort med citater. Alle placerer på samme tid deres brik på spillepladen. Ordstyreren læser citatet fra kort 2.A. Vækker citatet meget stor genkendelse, placeres brikken på 5-tallet. Vækker citatet slet ingen genkendelse, placeres brikken på felt 1-tallet osv. På skift begrundes valgene. Dernæst læses de næste kort.

Ledelse

Kort 2.A

"Hvis jeg har lavet en fejl, som min leder skal påpege, så foretrækker jeg at lederen tages hensyn til, at det kan være svært at modtage kritik og lader være med at sige tingene alt for direkte".

Ledelse

Kort 2.B

“Det er vigtigt at min leder fortæller om det, der kommer ovenfra, dvs. om rammerne for opgaverne”.

Ledelse

Kort 2.C

“Det er dejligt, når min leder er opsøgende og kommer af sig selv, så jeg ikke behøver at ringe efter min leder”.

Ledelse

Viden: Runde 2

Det er menneskeligt at tvivle på, om tingene er gjort godt nok. Derfor er det for mange medarbejdere rart at få at vide, at man er “på rette vej”. For nogle kan det også være en stor støtte, hvis en leder uopfordret spørger til, hvordan det går. Andre bryder sig ikke om at blive spurgt om dette.

Ledelse

Introduktionskort: Runde 3

Tredje runde består af åbne spørgsmål omkring ledelse. Ordstyreren læser kort 3.A, og første person svarer. De øvrige får mulighed for at stille uddybende spørgsmål. Turen går videre, indtil alle har svaret, inklusiv ordstyreren. Dernæst læses de næste kort.

Ledelse

Kort 3.A

 Hvad synes du kendetegner god ledelse?

 Kom med et eksempel på en god ledelse.

Ledelse

Kort 3.B

 Nogle medarbejdere foretrækker at blive inddraget i beslutningerne, hvorimod andre synes, det er en lettelse, at beslutninger træffes af andre.

 Hvordan vil du gerne inddrages?

 Kom med et eksempel på en situation, hvor du blev inddraget. (Til ledere: Kom med et eksempel på en situation, hvor du inddrog medarbejdere).

Ledelse

Kort 3.C

Her er et citat fra en leder: *“Anerkendelse må gå begge veje. Ledere har også brug for anerkendelse fra medarbejderne, så vi ved, om vi er på rette spor”.*

Hvad tænker du om citatet?

Hvis du er enig i, at anerkendelse skal gå begge veje, hvad kan du så gøre for at understøtte sådan en proces?

Ledelse

Viden: Runde 3

“Det, jeg troede, var en hjælp, det er faktisk blevet et angreb”.

Sådan siger en leder og peger på, at der er forskellige måder at fortolke en feedback. For nogle er en lyttende leder en stor støtte, fordi det kan få medarbejderen til at føle sig bekræftet og forstået. For andre er en resultatorienteret leder en støtte.

Ledelse

Handlingskort

 Alle, inklusiv lederen, besvarer på skift det første spørgsmål. Dernæst drøftes det andet spørgsmål i fællesskab. Noter evt. jeres svar.

 Spørgsmål 1: Hvad interesserede dig mest ved dialogerne, og er der noget, der overraskede dig?

 Spørgsmål 2: Kom med forslag til, hvordan I fremover kan samarbejde om en ledelse, der kan målrettes den enkelte medarbejders behov.

